

Sygn. akt V U 988/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy E. T.

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Z. M.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. M.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

z dnia 25 stycznia 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 988/17

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 25 stycznia 2017 r. przyznał Z. M. okresową emeryturę rolniczą od 1 stycznia 2017 r. do 6 kwietnia 2018 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się uwzględnienia do stażu ubezpieczeniowego okresów:

- od 1 stycznia 1976 r. do 25 lipca 1981 r., od 1 stycznia 1983 r. do 17 czerwca 1987 r. – pracy w gospodarstwie rolnym teściów:

- od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. i od 1 stycznia 1991 r. do 31 marca 1991 r. – pracy we własnym gospodarstwie rolnym

Wyrokiem z 25 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił odwołanie. Sąd ustalił, iż wnioskodawca pobierał rentę strukturalną w okresie od stycznia 2008 r. do grudnia 2016 r. w wysokości 896,19 zł. Na wniosek z 13 stycznia 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 25 stycznia 2017 r. przyznał wnioskodawcy okresową emeryturę rolniczą od 1 stycznia 2017 r. do 6 kwietnia 2018 r. w wysokości 759,56 zł miesięcznie. Decyzję tę wydano na podstawie art. 15 ustawy z 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 637). W tak ustalonym stanie

faktycznym Sąd uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd wskazał, że z dniem 31 grudnia 2016 r. upłynął okres, na jaki przyznano wnioskodawcy rentę strukturalną. Z. M. nie osiągnął jeszcze wieku emerytalnego, bowiem, zgodnie z art. 19 ust. 1b ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 277), wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie od 1 października 1951 r. do 31 grudnia 1951 r. wynosi co najmniej 66 lat i 4 miesiące. Wskazany wiek ubezpieczony osiągnie (...) Te okoliczności faktyczne uzasadniały przyznanie Z. M. prawa do okresowej emerytury rolniczej zgodnie z przepisem art. 15 ustawy z 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przepis ten stanowi, że osobie, której upłynął okres, na jaki została przyznana jej renta strukturalna współfinansowana ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a która nie osiągnęła wieku emerytalnego, przysługuje okresowa emerytura rolnicza do dnia osiągnięcia tego wieku. Z mocy zaś ust. 2 powyższego przepisu, okresowa emerytura rolnicza przysługuje w wysokości emerytury podstawowej określonej w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników bez względu na posiadany okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu określone w tej ustawie. Sąd stwierdził, że na wysokość przyznanej wnioskodawcy na czas do osiągnięcia wieku emerytalnego okresowej emerytury rolniczej nie mają wpływu okresy podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu i w tym zakresie Sąd w pełni podzielił stanowisko organu rentowego.

Wnioskodawca Z. M. w apelacji od tego wyroku wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, celem uzupełnienia materiału dowodowego, w zakresie zweryfikowania wskazanych okresów podlegania ubezpieczeniu z uwagi na możliwość nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, która byłaby korzystniejsza dla wnioskodawcy niż okresowa emerytura rolnicza oraz o zwrot kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy wskazując, iż we wniosku z 13 stycznia 2017r. wnioskodawca domagał się przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury rolniczej, bowiem na dzień składania wniosku nie osiągnął jeszcze powszechnego wieku emerytalnego, o którym była mowa w wówczas obowiązującym przepisie art. 19 ust. 1 b pkt 17 (obecnie uchylonym). Po rozpoznaniu wniosku Prezes KRUS, zaskarżoną decyzją przyznał mu prawo nie do emerytury rolniczej, a do okresowej emerytury rolniczej, przewidzianej w art. 15 ustawy z 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. Zaś Sąd I instancji błędnie ocenił zatem a priori, że wnioskodawcy nie przysługuje prawo do emerytury rolniczej z powodu braku powszechnego wieku emerytalnego, pomijając zbadanie przesłanek do wcześniejszej emerytury rolniczej określonych w art. 19 ust. 2 ww. ustawy. Sąd Apelacyjny wskazał, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy zbadać w szczególności, czy ubezpieczony spełnił przesłanki z art. 19 ust. 2 pkt 2, tj. czy wykazał odpowiedni staż ubezpieczeniowy oraz czy zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Dodał, iż przy ustalaniu stażu ubezpieczeniowego, Sąd będzie miał na uwadze regulacje zawarte w przepisach art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i oceni, które okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym można wnioskodawcy uwzględnić w celu ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury rolniczej.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd ustalił:

Z. M. urodził się (...), wiek 60 lat ukończył z dniem (...). Ma 29 lat, 8 miesięcy i 5 dni okresów ubezpieczenia emerytalno-rentowego – uwzględnionego przez organ rentowy. Organ rentowy uwzględnił mu do nich okresy:

- od 26 lipca 1981r. do 31 grudnia 1982 – okres pracy w gospodarstwie rolnym teściów

- od 1 lipca 1987r. do 31 grudnia 1998r. , od 1 stycznia 1990r. do 31 grudnia 1990r. oraz od 1 kwietnia 1991r. do 31 grudnia 2016r. – okresy podlegania ubezpieczeniu rolniczemu z tytułu prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego

Zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

(dowody: akta ubezpieczeniowe, informacja KRUS k. 65)

Teściowie wnioskodawcy M. i M. M. prowadzili gospodarstwo rolne położone w M. (...) gm L. o powierzchni ok. 12 ha. Opłacali z tego tytułu składki na Fundusz Emerytalno-Rentowy w okresie lat 1978-1987. Gospodarstwo to przekazali na rzecz wnioskodawcy i jego żony S. w dniu 12 czerwca 1987r. Oni z kolei dokonali sprzedaży nieruchomości rolnej o pow. 10, 76 ha w dniu 17 października 1996r., w 4 lutego 2002r. o pow. 9, 75ha , w dniu 18 lutego 2005r. działki o pow. 0,53 ha, w dniu 28 stycznia 2008r. o pow.9,44 ha.

(dowody: akta KRUS: kopie aktów notarialnych k.17-24)

Wnioskodawca Z. M. nigdy nie mieszkał z teściami i nie prowadził z nimi wspólnego gospodarstwa rolnego. Na stałe mieszkał w L.. Podjął pracę zawodową w Zakładach (...) w L. w dniu 15 lutego 1974r., i był w nich zatrudniony do 25 lipca 1981r.

W okresie do stycznia 1976r. do 17 czerwca 1987r. pomagał im w prowadzeniu tego gospodarstwa - szczególnie przy pracach polowych orce, siewie, w hodowli zwierząt, naprawach i remontach w gospodarstwie, przy remontach maszyn rolniczych. Teściowie nie opłacali za niego składek na ubezpieczenie rolnicze jako domownika.

(dowody: akta KRUS: kopia św. pracy k.9, poświadczenie zameldowania k.11-12,)

Z. M. prowadził własne gospodarstwo rolne w okresie od 1 lipca 1987r. do 31 grudnia 2016r. Przy czym nie opłacił składek na ubezpieczenie rolnicze w okresie od 1 stycznia 1989r. do 31 grudnia 1989r. i od 1 stycznia 1991r. do 31 marca 1991r.

(dowody: akta KRUS: zaświadczenie o okresach ubezpieczenia k.5-8, 35-38 , zaświadczenie o prowadzeniu gosp. rolnego k.15, zaś. o opłacaniu składek przez teścia wniosk. k.16) .

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 19 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990r. (t.jed. Dz.U.2016.277) emerytura rolnicza przysługuje (także) ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Zaś jak stanowi art. 19 ust. 2a tej ustawy przepis ten stosuje się do rolnika, który do dnia 31 grudnia 2017 r. spełnił warunki, o których mowa w tym przepisie.

Istota sporu w tej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawca ma wymagany 30 – letni okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Szczególnie czy należy mu uwzględnić okresy:

- 1) pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 1 stycznia 1976r. do 25 lipca 1981r. i od 1 stycznia 1983r. do 17 czerwca 1987r.
- 2) pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 1 stycznia 1989r. do 31 grudnia 1989r. i od 1 stycznia 1991r. do 31 marca 1991r.

Przy czym do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 ww ustawy zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990

2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia przed 1 stycznia 1983r.

3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

W związku z tym nie można uwzględnić wnioskodawcy okresu w jakim pomagał teściom w pracach w gospodarstwie rolnym, przed 1 stycznia 1983r. – czyli - od 1 stycznia 1976 r. do 25 lipca 1981 r. Przede wszystkim należy mieć na uwadze, iż w okresie od 15 lutego 1974r. do 25 lipca 1981r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładach (...) w L.. Co przy uwzględnieniu faktu, iż mieszkał w tym czasie w L., wykluczało możliwość wykonywania przez niego pracy w tym gospodarstwie w sposób stały, codzienny i przez większą ilość godzin.

Podobnie nie można uznać okresu takiej pracy od 1 stycznia 1983r. do 17 czerwca 1987r. W tym okresie obowiązywały już przepisy dotyczące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i członków ich rodzin, które obejmowały obowiązkiem opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne domowników (art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (t. jed. Dz. U. z 1989r., nr 24, poz.133 ze zm.), a obecnie art. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. jw.). Taka składka za ten okres nie została przez rolnika (teściów wnioskodawcy) opłacona.

Wyjaśnienia wnioskodawcy i zeznania świadków J. S. (1) i J. S. (2) o tym iż pracował on w tych okresach w gospodarstwie rolnym teściów pozostają w związku z tym bez znaczenia.

Należy również podzielić stanowisko organu rentowego o niemożności zaliczenia okresów prowadzenia przez wnioskodawcę własnego gospodarstwa rolnego od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. i od 1 stycznia 1991 r. do 31 marca 1991 r.

Przepis art. 19 ust. 2 pkt 2, odnosząc się do stażu ubezpieczeniowego, od którego zależy prawo do wcześniejszej emerytury rolniczej wskazuje, iż jest nim okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat. Przy czym w myśl art. 6 pkt 14 – okresami podlegania określonego ubezpieczeniu społecznemu – są tylko te okresy, za które opłacano przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, chyba że w myśl takich przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek.

Stąd okresy ubezpieczenia wnioskodawcy (pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1989 r. i od 1 stycznia 1991 r. do 31 marca 1991 r.), nie mogą zostać uwzględnione. Brak jest bowiem potwierdzenia, iż w Z. M. opłacił za te okresy składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe rolników. Nie można przy tym, jak domaga się wnioskodawca uznać, iż skoro prowadził w tym czasie gospodarstwo rolne, to automatycznie musiał opłacić składki na ubezpieczenie. Organ rentowy takiej okoliczności nie potwierdza. Zaś to na ubezpieczonym, na mocy art. 6 kc spoczywał obowiązek wykazania tej okoliczności, czyli faktu opłacenia w tym okresie składek. Nie czyni temu obowiązкови jego osobiste twierdzenie, iż takie składki musiały zostać opłacone, gdyż groziło to konsekwencjami. Okoliczności tych również nie potwierdzili świadkowie J. S. (1) i J. S. (2).

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.

SSO Regina Stępień